

Building a better
working world

Tussentijdse Managementletter 2017

Gemeenschappelijke Regeling
Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven
4 december 2017

Ernst & Young Accountants LLP
Prof.Dr.Dorgeloalaan 14
5613 AM Eindhoven, Netherlands
Postbus 455
5600 AL Eindhoven, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 48 01
ey.com

Het dagelijks bestuur van de
Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven
T.a.v. de heer ing. P.A. Quik
Postbus 601
5600 AP EINDHOVEN

Eindhoven, 4 december 2017

Tussentijdse managementletter 2017

Geacht dagelijks bestuur,

Met genoegen presenteren wij u hierbij onze managementletter 2017. Deze rapportage geeft een beeld van uw organisatie en de gerealiseerde vooruitgang in 2017. Door middel van onze opdrachtblief heeft uw bestuur ons de opdracht verstrekt om de jaarrekening 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (hierna: Ergon) te controleren. Onze tussentijdse bevindingen rapporteren wij door middel van deze managementletter.

In deze rapportage beperken wij ons tot de bevindingen en mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en processen die wij hebben onderzocht in het kader van de controle van de jaarrekening en die naar onze mening van belang zijn voor het management en het bestuur. Dit heeft tot doel vanuit onze natuurlijke adviesfunctie een bijdrage te leveren aan het zelfcontroleerbende vermogen van uw organisatie.

MJOS-ATLDZC/kvs

Wij hebben onze conceptbevindingen toegelicht en besproken met de concerncontroller en de directeur.

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA
Externe Accountant

Inhoudsopgave

Dashboard	3
Inleiding	4
Waar staat de organisatie	6

Bijlagen	10
▲ Totaaloverzicht bevindingen en voortgang	
▲ Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen	
▲ Actuele ontwikkelingen	

Totaal aantal pagina's: 22

Dashboard

Algemeen

De omgeving van uw organisatie blijft volop in beweging. De diverse externe en interne ontwikkelingen vragen blijvend de aandacht in het licht van de jaarrekening en de interne beheersing. Denk hierbij aan de geldende verslaggevingsregels (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten), waar voor 2018 wederom wijzigingen van toepassing zijn. Ook de overgang naar de participatiewet en de daarbij horende risico's blijven de aandacht vragen. Daarnaast staan er nog belangrijke veranderingen op de planning zoals het advies van commissie Depla om naar een rechtmatigheidsverklaring te groeien.

In 2017 heeft u organisatie verdere stappen gemaakt in het formaliseren van procedures en richtlijnen. Het herziene inkoop- en aambestedingsbeleid is in 2017 vastgesteld en momenteel bent u bezig met het opstellen van een nieuw normenkader en procedures omtrent risicomagement. Deze stukken zijn momenteel nog in concept en nog niet vastgesteld.

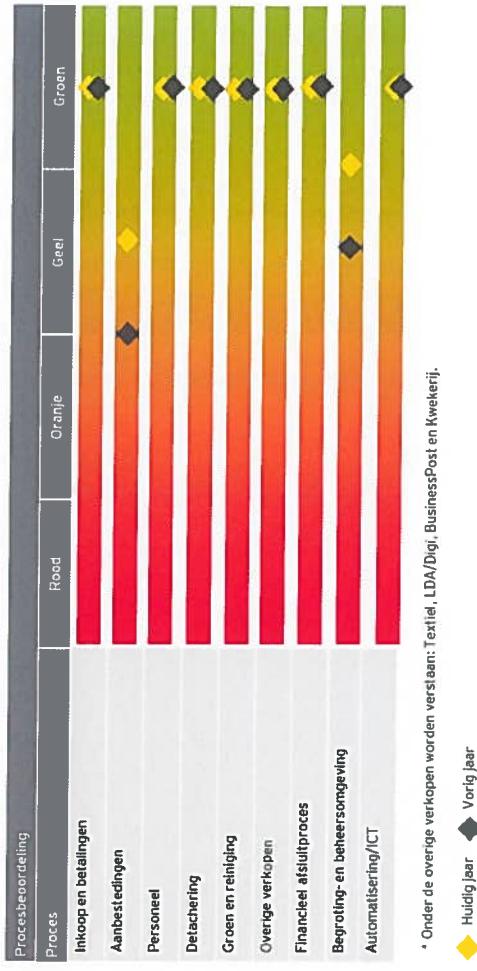
Daarnaast is het optimalisatieplan Ergon 2017-2020 tot uitvoering gebracht. Dit houdt in dat diverse stafafdelingen binnen Ergon zijn samengevoegd met het gevolg dat enkele staffuncties bovenstaand zijn verklaard. Deze medewerkers zijn reeds afgevoerd en de lasten die hiermee samen hangen zijn in het tussentijds resultaat verwerkt en worden gedeekt door de daarvoor gevormde bestemmingsreserve.

Ten aanzien van de vooruitblik naar de jaarekeningcontrole onderkennen wij de volgende bestuurlijke aandachtspunten. Deze bestuurlijke aandachtspunten zijn:

- doorontwikkeling interne beheersomgeving
- inkoop inzake volumeonzekerheden
- ontwikkeling inkoop- en aambestedingsbeleid

Bedrijfsvoeringsmonitor

: De uitkomsten vanuit onze tussentijdse controle 2017 bevestigen ons beeld dat de processen binnen uw organisatie in de basis op orde zijn. Dit beeld komt ook naar voren in de bedrijfsvoeringsmonitor, zoals hieronder weergegeven en in hoofdstuk "Ons beeld van de processen", nadere wordt geduid.

* Onder de overige verkopen worden verstaan: Textiel, LDA/Digi, BusinessPost en Kwekerij.

Inleiding

Inhoud managementletter

In deze managementletter informeren wij u over onze bevindingen op het gebied van uw administratieve organisatie en interne beheersing. Bij deze bevindingen geven wij de risico's weer en doen wij aanbevelingen ter verbetering indien wij daarvoor mogelijkheden zien. Wij wijzen u erop dat een managementletter van nature kritisch van aard is, omdat deze zich richt op te verbeteren aspecten.

Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van Ergon en omvatten daarom niet alle zaken die bij een specifiek op de organisatie gericht onderzoek naar voren zouden komen. Onze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie. Indien onze werkzaamheden aanwijzingen opleveren voor opgetreden fraudes of onregelmatigheden, dan rapporteren wij u daar direct over. Dit is niet aan de orde geweest.

Wij volgen de wijze waarop binnen uw organisatie wordt omgegaan met punten uit eerdere managementletters. Wij stellen dergelijke punten opnieuw aan de orde indien wij van mening zijn dat nadere aandacht van het management nog steeds op zijn plaats is. Deze managementletter bevat de bevindingen zoals tot dusverre opgedaan. Na afloop van de jaarrekeningcontrole nemen wij in ons accountantsverslag een samenvatting op van de belangrijkste bevindingen.

Op basis van artikel 11 lid 1 van EU-verordening 537/2014, alsmede Standaard 240 informeren wij het dagelijks bestuur over significante kwesties in verband met de tijdens de controle geconstateerde niet-naleving of vermoedelijke niet-naleving van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, voor zover deze relevant worden geacht voor het vermogen van het dagelijks bestuur om haar taken te vervullen. Daarnaast rapporteren wij fraude en illegale handelingen waarbij het hoger kader (directie/dagelijks bestuur) is betrokken, en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Dit is niet aan de orde geweest.

Naleving wet- en regelgeving

Inleiding

Gegevensgerichte controle

Wij verrichten de controle van de jaarrekening door middel van een combinatie van procesgerichte en gegevensgerichte controlemmaatregelen, gebaseerd op een risicoanalyse. De jaarrekeningcontrole 2017 vindt grotendeels gegevensgericht plaats, wat betekent dat wij door middel van statistische steekproeven achteraf vaststellen of de transacties correct zijn verwerkt. Zoals blijkt uit de bedrijfsvoeringsmonitor zijn de processen binnen Ergon op orde. Ten aanzien van de procesrisico's heeft u voldoende controlemmaatregelen geïmplementeerd om deze risico's te mitigeren. Deze controlemmaatregelen liggen echter niet in alle gevallen voldoende zichtbaar vast. De eisen voor de accountant rondom een systeemgerichte controleanpak zijn aangescherpt. De aangescherpte eisen zien in belangrijke mate toe op de inhoudelijke documentatievereisten ten aanzien van de opzet van uw processen en de zichtbaarheid van de beheersmaatregelen. Dit is derhalve de reden dat wij niet in alle gevallen kunnen steunen op de beheers omgeving waardoor wij een gegevensgerichte aanpak hanteren.

Met het oog op de ontwikkelingen rondom de "in control statement" achten wij het verstandig om een analyse op te stellen van de aanscherpingsmogelijkheden van uw beheersmaatregelen, zodat in de toekomst de controles procesgericht (en dus vooraf) kunnen plaatsvinden. Wij vragen daarbij in het bijzonder aandacht voor de inhoudelijke vastlegging van de uitgevoerde beheersmaatregelen binnen de bedrijfsprocessen. Belangrijke verbeterpunten hieromtrent vindt u in bijlage 1 en 2 van deze rapportage.

De risicoanalyse richt zich op een betrouwbare totstandkoming van de jaarrekening. Dit betekent dat wij niet alle risico's die voor u als organisatie relevant zijn, adresseren. De risicoanalyse is een continue proces en stellen wij gaandeweg bij indien nodig. Ditzelfde geldt voor onze kernpunten in de controle. De onderkende belangrijkste aandachtsgebieden in onze controle, onze zogenaamde kernpunten in de controle, zijn:

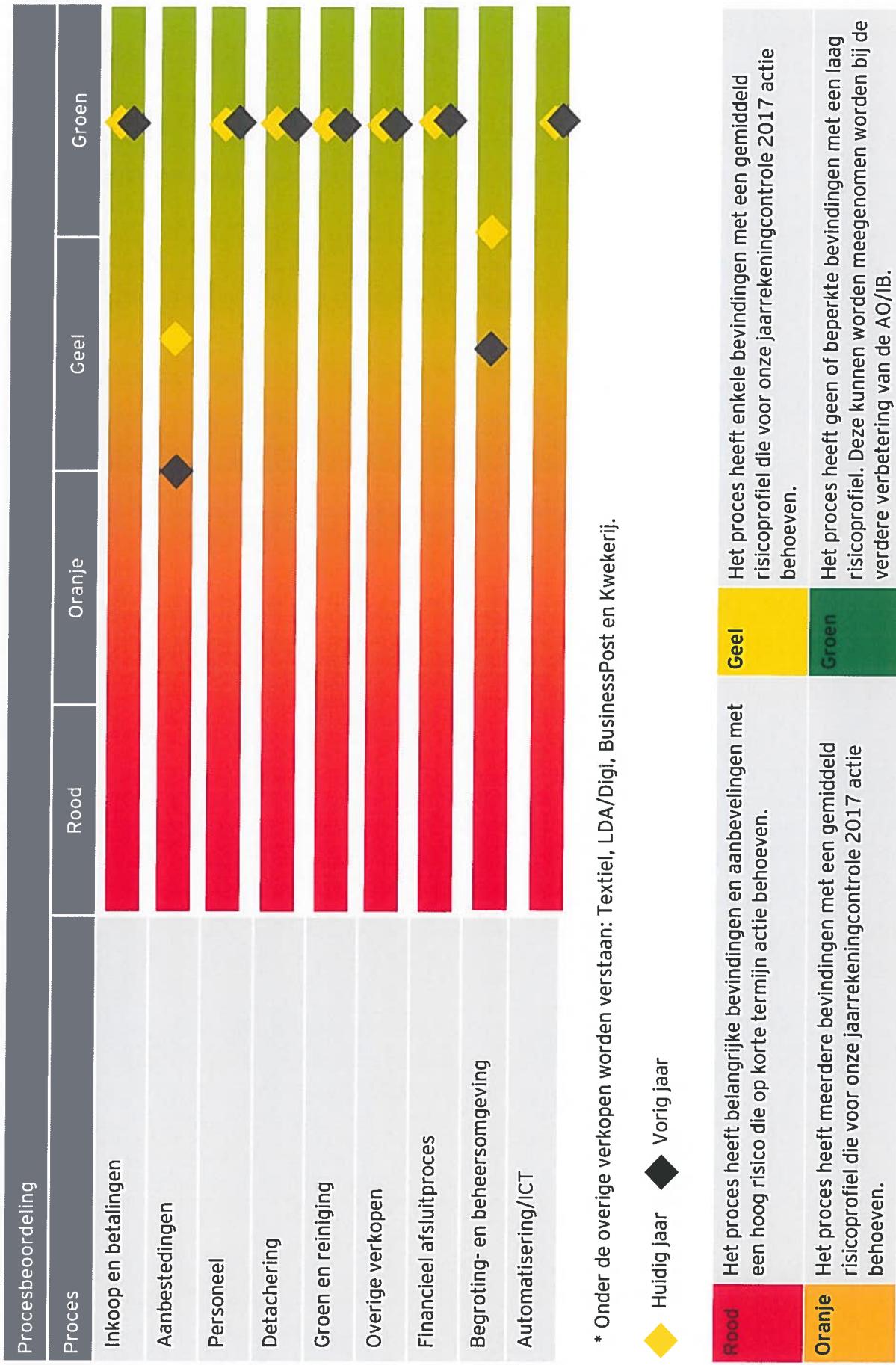
- opbrengstverantwoordig;
- aanbestedingsrechtmatigheid;
- risico dat management organisatorische procesafspraken doorbreekt, hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels;
- verantwoording in het kader van de Wet Normering Top Inkomens (WNT).

Wij rapporteren met name in ons verslag van bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole over deze kernpunten. Voor zover deze kernpunten vanuit onze tussentijdse controle aandachtspunten opleveren, hebben wij deze opgenomen in deze rapportage.

Waar staat uw organisatie

Ons beeld van de processen

Bedrijfsvoeringsmonitor

Ons beeld van de processen

Gegevensverwerkende processen

Aard en reikwijdte interim-controle

In de bedrijfsvoeringsmonitor geven wij ons beeld van de onderzochte processen. Wij geven dit beeld als resultante van onze tot dusver verrichte werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening. Tijdens de tussentijdse controle hebben wij de opzet en bestaan van de significante processen in kaart gebracht. Toekomstige ontwikkelingen of veranderingen in de organisatie zijn hierin niet begrepen. Dit beeld dient te worden bezien in relatie tot onze controle van de financiële verantwoording van de organisatie als geheel en niet als een oordeel over elk afzonderlijk proces. Wij geven uitsluitend posities in het midden van een kleur, of tussen twee kleuren in.

Aanbesteding

Naar aanleiding van onze bevindingen tijdens de jaarrekeningcontrole 2016 constateren wij dat uw organisatie veel tijd en energie heeft gestoken in de naleving van de geldende aanbestedingsregels. Zo heeft u in 2017 meerdere Europese aanbestedingstrajecten gestart ten aanzien van de inkop van wasmiddelen, zwerfafval, tuingereedschap, onderhoud materieel en bedrijfskleding. Deze trajecten zijn medio 2017 gegund en gepubliceerd. Daarnaast lopen er momenteel nog een aantal Europese aanbestedingstrajecten, welke naar verwachting eind 2017 worden afgelord.

Voor inkopen die Europese aanbesteed dienen te worden, werkt u samen met externe specialist om zorg te dragen dat wordt voldaan aan geldende wet- en regelgeving. Daarnaast heeft u vraagstukken inzake volume-onzekerheid en sociaal en specifieke diensten weggelegd bij een aanbestedingsjurist.

Voor niet Europese aanbestedingen maakt u in het aanbestedingsproces consequent gebruik van investeringsaanvraag formulieren. Wij zijn van mening dat het hanteren van dit formulier bijdraagt aan het structureel toepassen van het geldende inkop- en aanbestedingsbeleid. Wij constateren echter dat dit formulier niet in alle gevallen met voldoende diepgang wordt ingevuld. Wij raden u aan om hier nader op toe te zien.

U bent de afgelopen periode druk doende geweest met het opstellen van een herziен inkop- en aanbestedingsbeleid. Dit beleid is vastgesteld. Wij raden u aan om toe te zien dat inkopen op basis van dit inkop- en aanbestedingsbeleid worden gedaan.

In totaliteit constateren wij dat de organisatie voortvarend werkt aan de verbeteringen in het inkop- en aanbestedingsproces en dat verbeteringen systematisch worden doorgevoerd.

Ons beeld van de processen

Begroting- en beheersomgeving

Risicomagement

Ten aanzien van het risicomangement is er bij Ergon geen sprake van een formeel kader waarin wordt ingegaan op de wijze waarop de organisatie risico's accepteert of wil beheersen. Een dergelijk kader dient bij voorkeur door het bestuur opgesteld te worden waarna de organisatie verdere invulling dient te geven. Een voorbeeld hiervan is de nota risicomangement en weerstandsvermogen, waarin nadrukkelijk wordt ingegaan op de rol van het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de organisatie ten aanzien van de risico's en het weerstandsvermogen.

Ten aanzien van de risico-inventarisatie geldt dat Ergon in 2017 een start heeft gemaakt met de identificatie van organisatie brede risico's. Er heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden door business-unit managers welke zijn gebundeld in een rapportage. Deze rapportage is door de directie nader aangevuld. Wij constateren dat nog niet alle risico's worden gekwantificeerd. Wij onderschrijven de ingezette aandacht voor risicobeheersing. Wij adviseren om deze ontwikkeling door te zetten door middel van de volgende verbeterpunten:

- ▶ vertaling van de risico-inventarisatie naar de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen in de begroting en jaarrekening;
- ▶ uitwerking van een nota risicomangement;
- ▶ kwantificering van alle risico's.

Normenkader

Het huidige normenkader van Ergon dateert uit 2007 en is daarmee verouderd. Vanwege het feit dat het normenkader is verouderd bevat het momenteel niet alle geldende wet- en regelgeving. Wij hebben vernomen dat het normenkader momenteel wordt herzien. Wij raden u aan om na te gaan of alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving is opgenomen in dit normenkader en deze op korte termijn vast te stellen. Uiteraard zijn wij bereid om hierin te assisteren. Daarnaast geven wij u in overweging om het normenkader uit te werken in een toetsingskader waarin u concreet de wetsartikelen weergeeft waar de financiële rechtmatigheid op moet worden getoetst.

Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

In bijlage 1 en 2 zijn de bevindingen en aanbevelingen gedetailleerd opgenomen. Daarbij treft u een prioriteitstelling aan waarbij wij gebruikmaken van de aanduidingen hoog (rood), gemiddeld (oranje) en laag (groen). Per bevinding maken wij voor u inzichtelijk wat het belang voor de organisatie is, alsmede de consequenties voor onze verdere controlewerkzaamheden zijn.

Bijlagen

Bijlage 1 - Totaaloverzicht bevindingen en voortgang

Nr. 2017*	Proces	Bevinding	Prioriteit 2017
1	Aanbestedingen	Gebruik interne inkoopformulieren	
2	Aanbestedingen	Verplichtingenadministratie	
3	Aanbestedingen	Signaleringsfunctie contractenregister	
4	Personnel	Functievermenging personeelsproces	
5	Begroting- en beheeromgeving	Risicomagement	

*Verwijzing naar nummer in tabel van bevindingen 2017: zie bijlage 2.

Wij hebben hierbij de volgende prioritering aangehouden:

Prioriteit H		Risicoprofiel van de bevinding is hoog: bevinding dient met hoge prioriteit te worden opgepakt
Prioriteit M		Risicoprofiel van de bevinding is middel: bevinding dient met middel tot hoge prioriteit te worden opgepakt
Prioriteit L		Risicoprofiel van de bevinding is laag: te realiseren op langere termijn (bijvoorbeeld in een organisatie-ontwikkelingstraject)

Bijlage 2 - Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

Bevinding 1	Gebruik interne inkooptformulieren	Kans op voordoen risico	Middel
Jaar van constatering	2017	Omvang risico	Laag
Proces	Aanbestedingen		
Bevinding en/of constatering			
Wij begrijpen dat binnen het inkoopt- en aanbestedingsproces gebruik wordt gemaakt van interne investeringsaanvraagformulieren. Wij constateren dat deze formulieren niet in alle gevallen volledig worden ingevuld. Door het ontbreken van een gedegen vastlegging van de gehanteerde aanbestedingsvorm en gunningscriteria kan niet meer achterhaald worden wat de afwegingen zijn geweest om tot deze keuzes te komen.			
Risico/gevolg			
Het onvolledig invullen van het investeringsaanvraagformulier verhoogt de kans dat de keuze voor de aanbestedingsvorm of winnende partij niet meer achteraf kan worden aangegetoond. Indien er bezwaar aangetekend wordt tegen de aanbestedingsprocedure kan dit juridische consequenties met zich meebrengen.			
Advies			
Wij adviseren u om procedures en beheersmaatregelen in te richten welke toezien op het consequent hanteren en invullen van de investeringsaanvraagformulieren. Deze maatregelen dienen te waarborgen dat bij iedere aanbesteding plchtige inkoopt een volledig ingevuld investeringsaanvraagformulier ten grondslag ligt.			

Bijlage 2 - Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

Bevinding 2		Verplichtingenadministratie			
Jaar van constatering	2017		Kans op voordoen risico	Middel	
Process	Aanbestedingen	Omvang risico	Advies	Middel	
Bevinding en/of constatering					
Wij constateren dat Ergon geen gebruik maakt van een verplichtingenadministratie. Aangegeven verplichtingen worden in veel gevallen niet (of onvolledig) vastgelegd. Doordat er geen gebruik wordt gemaakt van een verplichtingenadministratie heeft uw organisatie geen actueel beeld van aangegeven verplichtingen.					
Risico/gevolg					
Het risico bestaat dat de budgethouders geen volledig inzicht hebben in de stand van hun restantbudgetten. Dit kan leiden tot budgetoverschrijdingen. Ten aanzien van de jaarrekening bestaat het risico dat verplichtingen en schulden per balansdatum niet volledig zijn opgenomen.					
Noodzakelijke actie in het kader van de jaarrekeningcontrole 2017					
In het kader van de jaarrekeningcontrole dient geïnventariseerd te worden welke verplichtingen opgenomen dienen te worden in de jaarrekening, alsmede dient een inventarisatie plaats te vinden van de "niet uit de balans blijvende verplichtingen".					

Bijlage 2 - Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

Bevinding 3	Signaleringsfunctie contractenregister		
Jaar van constatering	2017	Kans op voordoen risico	Laag
Proces	Aanbestedingen	Omvang risico	Middel
Bevinding en/of constatering			Advies
Tijdens onze controle hebben wij vernomen dat contracten centraal in een contractenregister worden geregistreerd. Dit contractenregister kent geen signaleringsfunctie. Er wordt geen signaal gegeven wanneer een contract op korte termijn verloopt en een nieuwe aanbesteding moet worden gestart.			Wij adviseren u de mogelijkheden te onderzoeken om de signaalfunctie in uw contractenregister op te nemen. Daarnaast adviseren wij periodiek de resterende looptijd van contracten in beeld te brengen zodat beoordeeld kan worden of contracten opnieuw aanbesteed moeten worden.
Risico/gevolg			Noodzakelijke actie in het kader van de jaarrekeningcontrole 2017
Het ontbreken van een signaleringsfunctie leidt tot een verhoogd risico dat contracten niet tijdig conform geldende wet- en regelgeving worden aanbesteed. Dit kan leiden tot onrechtmatige lasten in de jaarrekening.			Wij achten het noodzakelijk dat er per jaareinde een inkoopanalyse wordt uitgevoerd om eventuele onrechtmatigheden te ontdekken. Uw organisatie onderkent het risico en is reeds gestart met het opstellen van een inkoopanalyse.
Wij begrijpen dat er gedurende het jaar een analyse is opgesteld om per crediteur inzicht te verkregen in opdrachten die mogelijk de Europese aanbestedingsgrenzen overschrijden. Deze maatregel werkt repressief waardoor het risico op het niet tijdig aanbesteden van inkoopcontracten blijft bestaan wat onrechtmatige inkopen tot gevolg kan hebben.			

Bijlage 2 - Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

Bevinding 4	Functievermindering personeelsproces		
Jaar van constatering	2017	Kans op voordoen risico	Laag
Process	Personeel	Omvang risico	Middel
Bevinding en/of constatering	<p>Wij constateren dat er diverse controles binnen het personeelsproces niet in functiescheiding uitgevoerd worden. Controles op de juiste mutaties van bruto-en nettolonen aan de hand van een standenregister worden uitgevoerd door de functionaris die is belast met de invoer van deze gegevens in de salarisadministratie. Dit geldt ook voor de controle op de juiste verwerking van personeelsdeclaraties. Een procedure die functiescheiding hierin afdwingt ontbreekt.</p>	<p>Advies</p> <p>Wij adviseren u om functiescheiding aan te brengen tussen het invoeren van salarisgegevens en de controle op de juiste invoer van deze salarisgegevens.</p> <p>Noodzakelijke actie in het kader van de jaarrekeningcontrole</p> <p>In het kader van de jaarrekeningcontrole achten wij het noodzakelijk dat op basis van steekproef een controle wordt uitgevoerd op de correcte verwerking van salarismutaties. Graag stemmen wij de uitgangspunten met u af.</p>	

Risico/gevolg

Het ontbreken van functiescheiding bij invoercontroles leidt tot een verhoogd risico dat invoerfouten niet worden geconstateerd met als gevolg dat salarisbetalingen onjuist plaatsvinden.

Bijlage 2 - Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

Bevinding 5	Risicomanager		
Jaar van constatering	2017	Kans op voordoen risico	Middel
Proces	Begroting & Beheersomgeving	Omvang risico	Middel
Bevinding en/of constatering			
Wij constateren dat u in 2017 stappen heeft gemaakt in het kader van risicomanager. Momenteel heeft u een organisatie brede rapportage opgesteld waarin de risico's zijn geïdentificeerd.		Voor de verdere professionalisering en doorontwikkeling van de procedures rondom risicomanager adviseren wij u de risicoreactie periodiek te monitoren. Daarnaast adviseren wij u om de risico's centraal coördineren zodat er tussentijds een volledig overzicht bestaat van de risico's die uw organisatie loopt. Procedures en richtlijnen dienen vastgelegd te worden in een nota risicomanager.	
Op dit moment zijn de geïdentificeerde risico's nog niet in alle gevallen financieel gekwantificeerd en is een response op deze risico's niet geformuleerd. Ook de vastlegging van formele procedures rondom risicomanager in een nota risicomanager heeft tot op heden niet plaatsgevonden.		Noodzakelijke actie in het kader van de jaarrekeningcontrole Ten behoeve van de volledigheid van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de jaarrekening dient, conform interne procedure, door middel van een risico-inventarisatie bij de diverse afdelingen de van toepassing zijnde risico's in kaart te worden gebracht. Hierbij vragen wij met name aandacht voor de volledige kwantificering van de geïdentificeerde risico's.	
Risico/gevolg			
Doordat in onvoldoende mate aandacht is geschonken aan de kwantificering van de geïdentificeerde risico en geen invulling is gegeven aan de risico respons bestaat het gevaar dat risico's niet volledig worden beheerst en mogelijk resulteren in ongewenste (financiële) consequenties.			

Bijlage 3 - Actuele ontwikkelingen

Verwerking wijzigingen BBV-verslaggevingsregels in het jaarverslag 2017

De in 2015 gepubliceerde wetwijziging aangaande vernieuwing van het BBV resulteert in wijzigingen welke voor gemeenschappelijke regelingen met ingang van het jaarverslag 2018 van toepassing zijn. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de belangrijkste wijzigingen die impact kunnen hebben op de jaarrekening 2018.

Jaarverslag

- ▶ Binnen de programmaverantwoording dienen de bij ministeriële regeling voorgeschreven beleidsindicatoren te worden opgenomen, wij verwijzen hiervoor naar:
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-16004.html>. Wij adviseren u af te stemmen met uw deelnemers welke beleidsindicatoren voor Ergon van toepassing zijn om de juiste informatie aan uw deelnemers aan te kunnen leveren.
- ▶ De programmaverantwoording dient naast de verantwoording over de realisatie van de programma's en de overzichten van de algemene dekkingsmiddelen ook een verantwoording van de kosten van overhead te bevatten.
- ▶ Binnen de paragraaf Financiering dient u inzicht te geven in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. Ten aanzien van deze punten adviseren wij u aan te sluiten op het renteschema, zoals opgenomen in de notitie rente.

Bijlage 3 - Actuele ontwikkelingen

Verwerking wijzigingen BBV-verslaggevingsregels in het jaarverslag 2017

Jaarrekening

- ▶ Aan de jaarrekening dient een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld toegevoegd te worden. Voor de voorgeschreven taakvelden verwijzen wij naar <https://zoek.officieelbekendmakingen.nl/stcrt-2016-20622.html>. Wij adviseren u af te stemmen met uw deelnemers welke beleidsindicatoren voor Ergon van toepassing zijn om de juiste informatie aan uw deelnemers aan te kunnen leveren.
 - ▶ Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening dient de gerealiseerde kosten van de overhead te bevatten. De gerealiseerde kosten van de overhead dienen te voldoen aan de voorwaarden zoals de commissie BBV stelt in haar notitie Overhead.
 - ▶ Voor de categorie "Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut" vervalt de keuzemogelijkheid tot het wel of niet activeren. Deze investeringen dienen met ingang van 2017 te worden geactiveerd. Tevens is het niet langer toegestaan om reserves direct hierop in mindering te brengen of versneld af te schrijven. Dit is nog wel toegestaan op investeringen van voor 1 januari 2017. Uit de jaarrekening dient dit te blijken.
 - ▶ Bijdragen van derden aan materiële vaste activa moeten met ingang van 1 januari 2017 in mindering gebracht worden op de boekwaarde van het actief. Dit was tot 2017 een keuzemogelijkheid.
- Wij vragen bij het opstellen van het jaarverslag 2018 uw aandacht voor een juiste en volledige verwerking van de wijzigingen in de BBV-verslaggevingsregels.

Bijlage 3 - Actuele ontwikkelingen

Ontwikkelingen Wet Normering Topinkomens

Ontwikkelingen Evaluatiewet

Op 1 juli 2017 is de Evaluatiewet WNT in werking getreden waarmee diverse onderdelen van de WNT zijn of worden gewijzigd. Navolgend zullen wij kort de belangrijkste wijzigingen behandelen die terugwerken tot 1 januari 2017, per 1 juli 2017 in werking zijn getreden en per 1 januari 2018 in werking zullen treden.

Wijzigingen per 1 januari 2017

- Het algemene verbod op het uitbetalen van variabele beloningen vervalt. Variabele beloningen zijn slechts toegestaan, voor zover zij niet leiden tot het individueel bezoldigingsmaximum.
- Ontslaguitkeringen die worden uitbetaald aan topfunctionarissen en eenduidig dwingend voortvloeiën uit een (gewone) cao, collectieve regeling gesloten met werknehmersverenigingen (zoals een sociaal plan) worden niet genormeerd, mits de topfunctionaris geen invloed heeft op de regeling, de cao niet alleen van toepassing is omdat deze in de arbeidsovereenkomst van toepassing is verklaard, de regeling niet enkel betrekking heeft op topfunctionarissen en de cao niet alleen van toepassing is op topfunctionarissen.
- De bezoldiging die wordt uitgekeerd gedurende een periode van non-activiteit kwalificeert niet meer als een beëindigingsvergoeding indien deze is gebaseerd op een algemene bepaling van een (gewone) cao of collectieve regeling gesloten met werknehmersverenigingen (zoals een sociaal plan), de cao niet alleen van toepassing is omdat deze in de arbeidsovereenkomst van toepassing is verklaard, de regeling niet enkel betrekking heeft op topfunctionarissen, de Cao niet alleen van toepassing is op topfunctionarissen, of de wet.
- De digitale meldingsplicht voor de WNT bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties komen te vervallen.

Wijzigingen per 1 juli 2017

De topfunctionaris is vanaf 1 januari van het jaar $t+1$ een wettelijke rente (minimaal 4%) verschuldigd aan de instelling over een onverschuldigde betaling uit jaar t die niet is terugbetaald voor 1 juli van het jaar $t+1$.

Bijlage 3 - Actuele ontwikkelingen

Ontwikkelingen Wet Normering Topinkomens

Wijzigingen per 1 januari 2018

- ▶ Het begrip gewezen topfunctionaris verdwijnt uit de WNT. Op topfunctionarissen (aanstelling vanaf 1 juli 2017), die hun functie meer dan twaalf maanden hebben vervuld bij de instelling en daarna een andere functie gaan vervullen bij de instelling, blijven de WNT-normeringen nog vier jaar van toepassing. Het vorenstaande geldt dus niet voor topfunctionarissen die voor 1 juli 2017 zijn aangesteld (tenzij na 1 juli 2017 een verlenging van het dienstverband plaatsvindt) of topfunctionarissen die de functie als topfunctionaris minder dan twaalf maanden hebben vervuld.
- ▶ Indien een topfunctionaris bij meerdere WNT-plichtige instellingen een topfunctie vervult (ook indien de instellingen niet gelieerd zijn aan elkaar), moet de ontvangen bezoldiging bij elkaar worden opgeteld om aan de norm te worden getoetst. Dit geldt niet voor toezichthoudende topfunctionarissen.
- ▶ Dubbele verantwoording van topfunctionarissen op grond van BW en WNT vervalt.
- ▶ De WNT-verantwoording dient ten minste zeven jaar op de internetsite van de instelling te kunnen worden geraadpleegd.

Controleprotocol

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties werkt momenteel aan de actualisatie van het controle voor de accountantscontrole op de naleving van de WNT en de daarop rustende bepalingen met betrekking tot het verantwoordingsjaar 2017.

Het controleprotocol wordt grondig herzien, waarbij de controle deels gebaseerd wordt op risicoanalyse en de aard en reikwijdte van de door de accountant te verrichten werkzaamheden nader geconcretiseerd en gespecificeerd.

Zo is in het conceptcontroleprotocol duidelijk uiteengezet welke basiswerkzaamheden de accountant verricht bij de controle op de naleving van de WNT en van welke "aannames" de accountant daarbij mag uitgaan. Indien de accountant risico's constateert tijdens de controle of signalen krijgt uit hoofde van de controle is de accountant verplicht aanvullende werkzaamheden te verrichten.

Bijlage 3 - Actuele ontwikkelingen

Ontwikkelingen Wet Normering Topinkomens

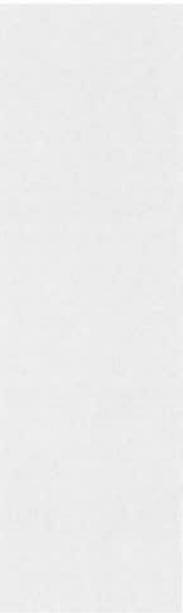
Hierbij kan onder meer gedacht worden aan:

- wijzigingen "in top van de gemeenschappelijk regeling" en/of (tijdelijk) vacatures topfuncties; bezoldiging van de topfunctionarissen nagenoeg gelijk of hoger dan het individueel geldende bezoldigingsmaximum;
- beëindigingssuitkering aan de topfunctionaris nagenoeg gelijk of hoger dan het geldende maximum; controlecorrecties voorgaand(e) jaren
- situatie waarin de instelling niet beschikt over een goede administratieve organisatie/interne beheersing in het kader van de verantwoordelijkheid van de instelling voor de naleving van de WNT.
- Hierbij kan gedacht worden aan:
 - ontbreken van (zichtbare) interne controle op de naleving van de WNT bij het opstellen of aanpassen van arbeidsovereenkomsten, vaststellingsovereenkomsten of contracten met de topfunctionarissen;
 - ontbreken van (zichtbare) interne controle op de naleving van de WNT bij het opstellen of aanpassen van afspraken over ontslagvergoedingen;
 - ontbreken van jaarlijks (zichtbare) interne controle inclusief onderliggende werkzaamheden en gehanteerde brondocumentatie in hoeverre de werkelijke bezoldiging/ ontslagvergoeding per topfunctionaris in overeenstemming is met:
 1. de overeengekomen afspraken
 2. de van toepassing zijnde WNT-normen
 - ontbreken van een overzicht per topfunctionaris met alle betalingen aan en ontvangsten van die topfunctionaris gedurende het kalenderjaar (zowel vanuit salarisadministratie als daarbuiten (de financiële administratie).

Tevens is in het controleprotocol de materialiteitstabbel aangepast. De aanpassing heeft met name effect op de omvang werkzaamheden van de accountant in de gevallen dat de feitelijke bezoldiging van de topfunctionaris verder onder het toepasselijk bezoldigingsmaximum ligt. In dit geval leidt dit tot een vermindering van de controlelast. Indien de bezoldiging van topfunctionarissen in de buurt van het toepasselijk bezoldigingsmaximum of hoger is, blijft de situatie nagenoeg ongewijzigd.

Bijlage 3 - Actuele ontwikkelingen

Ontwikkelingen Wet Normering Topinkomens

Afsluitend wijzigen de procedures voor fouthertel. Het ontbreken van een WNT-verantwoording, het abusievelijk niet opnemen van een topfunctionaris in de verantwoording, het missen van een onverschuldigde betaling of een substantieel verschil tussen de gerapporteerde en de daadwerkelijke bezoldiging zijn en blijven aanleiding voor fouthertel. In andere gevallen is in het vervolg geen fouthertel nodig. Dit zal worden vastgelegd in de Uitvoeringsregeling WNT.